

ע"פ 14676/11 - אהרן קולחידה נגד מדינת ישראל

26 ינואר 2017

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
עפ"ת 14676-11-16 קולחידה(אסיר) נ' מדינת ישראל
לפני כבוד השופטת נאותה בכור
אהרן קולחידה (אסיר) המערער

נגד
מדינת ישראל
המשיבה

nocchim:

ב"כ המערער - עו"ד שלומי בר
ב"כ המשיב - עו"ד דוד ענבר
המערער לא הובא על ידי שב"ס

[פרוטוקול הושמטה]

פסק דין

.1. בפני ערעור על גזר דיןו של בימ"ש לتعבורה בפתח תקווה (כב' הש' מג' כהן) מיום 3.11.16 בפל"א 15-10-15, שהשית על המערער עשרה חודשים מאסר בפועל והפעלת עונש מוותנה בן 7 חודשים במצטבר- ובסה"כ 17 חודשים מאסר בפועל, 12 חודשים מאסר מוותנה למשך 3 שנים, וחמש שנות פסילה בפועל.

.2. המערער הורשע בעבירות של גהיגת רישיון נהיגה לפי סעיף 10 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה"); גהיגת רישיון פוליסט ביטוח לפי סעיף 2(a) לפקודת ביטוח רכב מנوعי, התש"ל-1970, ורישיון רכב שפקע פחות משעה חוזרים לפי סעיף 2 לפקודה.

.3. מעובדות כתוב האישום עולה כי ביום 6.10.15 נаг המערער ברכב משא סגור, באזורי התעשייה שלילת, וזאת ללא רישיון נהיגה, ללא ביטוח, ולא רישיון רכב שפקע ביום 7.8.15.

.4. **על פי טיעוני המערער - שגה בימ"ש בכך שהshit על מערער עונש חמור ולא מידתי.**

שגה בימ"ש קמא בכך שגזר הדין אינו מנומך כדבוי, ובכלל זה- כולל נתונים שגיים ומתעלם מנתונים אחרים שחווב היה להתייחס אליהם.

כך - למרות שתסקיר שירות המבחן מלאץ על שיקומו של המערער ועל הטלת של"צ, דחה בימ"ש קמא את המלצותיו, וקבע כי המלצת השירות אינה עומדת במתחם הענישה שנקבע לעבירות בהן הורשע ע"י הערכאות המחייבות.

בית משפט קמא לא נתן דעתו לתיקון 113 לחוק העונשין על פי לא רק שיש לקבוע מתחמי ענישה - אלא ששיוקלי שיקום אפשריים חריגה לקולא ממתחם הענישה בהתאם לסעיף 40 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

למרות שהמערער עבר הליך שיקומי, בימ"ש קמא לא מכיר בתהליך שעבר

כמו כן לא "יחס בימ"ש משקל לעובדה לפיה ההליכים בתיק נמשכו למעלה משנה, ובמהלך זמן זה שהה המערער במעצר, מעצר בית, ומעצר בית חלקי תקופה מסוימת, בהתאם להקלות עליהם המליץ שירות המבחן.

המערער שוחרר ממעצר בבית בעקבות תסקיריו מעצר שהציבו על שינוי שעבר, היה במעקב אחריו השני תוך קבלת אינדיקציה לשיפור והליך טיפול, בעקבות תסקיריו מעצר הוא גם יצא לעבוד והשתלב בקבוצות, ומהتسקיר עולות אמירות חיוביות על מצב המערער כיום.

בחודש אוגוסט הוסרו התנאים המגבילים במסגרת המעצר.

מהتسקיר אף עולה כי בעבר לא השתלב בהליך שיקומי על כי בתיק קודם היה מעוניין להשתלב בתהליך טיפול או נגזר עליו עונש מאסר, ולכן לא עבר שיקום - וחזר לפשוע.

יש התייחסות לבעה בעיטה נכשל פעם אחר פעם, אך ישנה מוטיבציה לעורוך שינוי.

התסקיר המליץ על הטלת של"צ של 180 שעות.

שגה בימ"ש קמא בכך שהshit עונש מאסר ממושך על המערער חרף העובדה כי ריצוי מאסרים קודמים בפועל לא הרתיעוהו, מבליל לנסות את דרך השיקום בעניינו.

שגה בימ"ש קמא בכך שהshit את העונשים הנ"ל על המערער מבלתי לקבל את המלצת שירות המבחן להטלת צו של"צ והארכת תנאי, ובמקום זה- ביכר להפעיל את המאסר המותנה בעניינו במצבר למאסר בן 10 חודשים שהוטלו בתיק הנוכחי.

שגה בימ"ש קמא בכך שלא עיכב את גזר הדין כלל, והורה על תחילת ריצוי מיידי של המאסר.

שגה ביום"ש קמא בקביעת מתחמי ענישה שגויים בעבירות בהן הורשע המערער.

כך, במתחם הענישה **רישיון נהיגה לא תקין** קבוע שמתחם הענישה מתייחל בשישה חודשים חדשים בעוד שהמבחן קובע 3 חודשים.

לגביו המתחם של **נהיגה בפסילה** - בגין נהיגה בפסילה פעמי ריאונה, כמו גם **נהיגה ללא רישיון**, לא נהוג לחתה מאסר, لكن להציב את רף התחתון של המתחם במאסר בפועל איןנו נכון באופן עובדתי.

כמו כן קבוע כי מתחם הענישה **בני נהיגה לא רישיון** מועונש מאסר בפועל והציב את הרף העליון של המבחן על 15 חודשים מאסר בפועל, כמו גם קביעותו לפיה "מדובר בעבירה נגררת של נהיגה ללא רישיון..." (עמ' 14 ש' 21-22 לג'ד).

"יתכן ונשמטה המילה "רכב" אולם גם רישיון הרכב לא היה תקין כמה שבועות באופן שאינו מהווע עיליה להחמרה.

שגה ביום"ש קמא בכך שההטעלים מהבקשתה לנכונות ימי מעצרו של המערער מתקופת המאסר שהשית עליי - במעמד הדיון התבקש ניכוי של תקופת מעצרו, ממשר חדש, ובימ"ש ההטעלים מכך ולא ניכה כאמור.

יתריה מכך, על ביום"ש לחתת דעתו אף לזמן שנאשם היה במעצר בית ובתנאים מגבלים.

בנוסף, "יתכן ומקום בו נאשם היה במעצר זמן ממושך- ראוי להפחית בעונש המאסר המוטל עליו לבסוף כי תנאי מעצר קשים מהתנאי מאסר.

שגה ביום"ש קמא בכך שהshit על המערער עונש פסילה חמור מאין כמותו ונמצא ברף העליון ביותר של מתחם הענישה אותו קבע ביום"ש קמא קודם לכן.

לאור האמור, מתבקש ביום"ש להתערב בגזר דין של ביום"ש קמא, לבטל את תקופת המאסר שהושתה על המערער ולאמצז את המלצה שירות המבחן בעניינו.

לחילופין- מתבקש ביום"ש לקצר את תקופת המאסר שהוטלה, קבוע כי עונש המאסר שהופעל יורצה בחופף למאסר שהוטל בתיק זה, ולקצר את תקופת הפסילה לשישה חודשים.

4. מטייעוני ב"כ המשיבה עולה כי מדובר במערער בעל עבר פלילי ובער תעבורתי מכבד, כשמהסתkir עולה כי במהלך תקופה ארוכה לא פנה לאפיק שיקומי.

למרות שאינם מורשה נהיגה- למערער 13 הרשות קודמות בתעורה, ובכלל זה הרשות חוזרת נהיגה ללא רישיון ובפסילה, והוא אף ריצה מאסרים בפועל בגין עבירות אלו בעבר.

מהתסיקיר עולה כי למערער קושי להתמודד במצבו לחץ, בהפנמת גבולות של מותר אסור, וקושי לראות את השלכות התנהגותו לטווח רחוק - כשל אלן מהווים גורמי סיכון בעניינו.

המליצה של השירות אינה מחייבת את בימ"ש, ומעטם טيبة - שוקלת את אינטראס הנאשם בעיקר ולא את מכלול האינטרסים דוגמת האינטרס הציבורי.

ביהמ"ש בוחן את מכלול השיקולים, ונותן להם את המשקל הראוי.

בנוספ', הענישה לפि התסיקיר אינה עולה בקנה אחד עם מתחם הענישה שבפסיקה.

בעפ"ת 16-03-25225- נקבע כי יש מקום להטיל מאסר בפועל כבר מעבירה ראשונה של נהיגה ללא רישיון.

בעפ"ת 13-03-18158- הושטו 21 חדשים מאסר בגין נהיגה ללא רישיון.

חרף קיומם של מאסרים מותנים לאורך הזמן - לא נרתע המערער מלחזר ולבצע את אותן עבירות.

מוסכם על ניכוי ימי המעצר שריצה בפועל.

ביהמ"ש קמא התייחס לכך כי מדובר בעבירות חמורות שיש להטיל בגין ענישה ממשית, וכן העונש שהושת על המערער הינו ראוי בנסיבות אלה.

5. דין ומסקנות

לאחר שנדרשתי למכלול השיקולים ולטיעוני הצדדים, מצאתי, כי בנסיבות אלה יש מקום להתערב בגזר דין של בימ"ש קמא.

ה גם שמדובר דין של בימ"ש קמא עולה כי שקל את נסיבותיו האישיות של המערער, לפיהן התמודד עם נסיבות חיים שאין פשوطה ובכל זאת - מות אמו, מצבו הבריאותי של אביו בהיותו חולה לב, את השתלבותו בקבוצות טיפולית במסגרת השירות ואת הבעת החרצה - הרוי שמעון בגזר הדין השתכנעתי כי לא ניתן בו משקל ראוי להליך השיקומי.

מתחם הענישה

אין חולק כי העבירות אותן ביצע המערער הן מה חמורות, בעיקר מקום בו מדובר בגין נהיגה ללא רישיון נהיגה, שמעוולם לא יצא.

ואולם, ה גם שמידניות הענישה בין העבירות בהן הורשע המערער, כוללת פסיקה רבה שעוניינה הטלת מאסרים בפועל על נאים, הרוי שיש טעם של ממש בטענות המערער לפניה הרף התחתון של מתחם הענישה **אינו עומד על מאסר בפועל**, וכי בקביעת מתחם של 15-18 חודשים מאסר בפועל - נפללה שגגה מלפני בימ"ש קמא.

ראשית, מדובר במתחם ענישה **צר מאוד**, שאינו ראוי, הואיל ואינו מאפשר את הגמישות שהתווה המחוקק בתיקון 113 לחוק העונשין לפיו על בימ"ש לקבע את עונשו של נאשם **בתוך המתחם** בהתאם לנסיבות שאין קשרו לביצוע העבירות המனיות **בסעיף 40יא לחוק**.

שנית, מדובר במתחם **שהרף התחתון שלו מחמיר** במידה ניכרת ואני עולה בקנה אחד עם התחשבות בפרמטרים בהם על בימ"ש להתחשב בקביעת המתחם, בהתאם לתיקון 113 הנ"ל, שעוניינם- הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה ונסיבות הקשות ביצוע העבירה המனיות **בסעיף 40ט לחוק**.

בע"פ 13/13 **רkn חסן נגד מדינת ישראל** (פורסם בנבו, מיום 05.06.2013) עמדה כב' הש' ארבל על אופן קביעת המתחם כדלקמן-

"**ודוק:** החוק אינו מגדיר את היקפו הרצוי של מתחם העונש, אך ברוי כי מתחם רחוב מדי, המאפשר להכיל שלל מעשים ונסיבות, כך שכל תוצאה עונשית "תיתפס" בתוכו, איןנו מתחם ראוי, שכן הוא יroken מתוכן את תכילת החוק...במקביל, ניכרת בפסקה מגמה המתנגדת גם לקבעת מתחם צר מדי, לבל ניאלץ "להמציא את הגלגל" בכל פעם מחדש....כשלעצממי, דומני כי רוחב המתחם שייקבע תלוי במרכבות העבירה הנדונה, ככלומר במידת השונות שבנסיבות ביצועה. ככל שתהיה יותר נסיבות רלוונטיות, המשליכות על חומרת המעשה, הרי שהמתחם יועצב בצורה פרטנית, קונקרטית ומדויקת יותר בהתאם לנסיבות אלה. ואולם, בהקשר זה יש לתת את הדעת לעובדה, שככל שנקבע מתחם צר יותר, כך יענק משקל נמוך יותר לנסיבות שאינן הקשורות ביצוע העבירה (המנויות כזכור בסעיף 40יא), שכן ברובן נסיבות המקילות עם הנאשם. ולהיפך: ככל שנקבע מתחם רחב יותר, כך תהיה לנסיבות אלה השפעה גדולה יותר על קביעת העונש".

(ראו גם: ע"פ 512/13 **פלוני נגד מדינת ישראל** (פורסם בנבו, מיום 13.12.4)-)

בנסיבות אלה, **הרף התחתון** של מתחם הענישה **הכלל** בגין העבירות בהן הורשע המערער עניינו **מאסר שנייתן לריצוי בעבודות שירות**, וכשהרף העליון שקבע בימ"ש קמא- עדין מצוי במתחם הסבירות לעבירות אלה.

יש לציין כי בכלל הנוגע **لتיקופת הפסילה** אותה השית בימ"ש קמא על המערער- הרי שלמרות שמדובר בתקופה ממושכת, המצוייה ברף העליון של מתחם הענישה של רכיב זה בעניינו, הרי שבענין זה **ראי הדבר** בהתאם לצורך החד משמעי **שבהגנה על הציבור** בהתאם **לסעיף 40ה לחוק** ביחד עם **הרמתעטו האישית** של המערער **לפי סעיף 40ו לחוק**, ומן הטעם כי בעת הزادה קיימ אינטראס ברור ומובהק לאסור על המערער לעלות על הכביש לתקופה ארוכה.

וכפי שנקבע בرع"פ 8013/13 **אמיר מסעוד נגד מדינת ישראל** (פורסם בנבו, מיום 13.12.18) -

"רחמנות יתרה **clfio** (כלפי המערער שם-נ.ב.), כמווה כהתאזרות אל הולכי רגל תמיימי-דרך ואל שאר המשתמשים בכביש. אין הצדקה לחשוף לסכנות פשוטות, וגם לא לנזקים כספיים הנובעים מן הקושי להיפרע ממי שגרם לפגיעה בתאונת דרכים כשאינו מחזיק ברשון ואיןנו מבוטח".

חריגת ממתחם הענישה מטעמי שיקום

חרף העובדה שהמעערער הינו אדם צעיר, כבן 34, הרי שהספיק לצבור לחובתו עבר תעבורתי מכבד, לצד עבר פלילי מתחום ה^{זיהוף}, המרמה וההונאה.

לא זו בלבד שהמעערער ריצה מסרים קודמים בפועל, ורק במרץ 2015 שוחרר מסטרו האחרון, אלא שבכלל זה- נדון לעונשי מאסר בפועל בגין עבירות בעלות אופי דומה לאלו בתיק הנוכחי.

גם כשהותל על המערער צו של"צ במסגרת הרשות בעירות רכוש- לא ביצע את צו השל"צ ולא התיעצב לדינום שהתנהלו לצורך הפקעת הculo, ועקב כך- הותלו ההליכים.

האמור לעיל מעיד על העדר מורה אינהרנטי ובסיסי מהחוק מצד המערער.

דברים אלה אף עולים בקנה אחד עם התרשומות השירות כי למעערער קושי בהפנמת גבולות האסור והמותר וקושי להתמודד באופן אדפטיבי במצבו לחץ.

יתרה מכך, במהלך השנים נמנע מהשתלבות בהליך שיקומי או טיפולו כלשהו, חרף הסתמכותו החזורת ונשנית כאמור עם החוק, כשבשנת 2014 היה מעוניין להשתלב בהליך טיפולו, שלא הסתייע בשל הטלת מאסר בפועל, אינה מסבירה מדוע עד **עד אותו מועד**- כמו גם **מماז ועד היום**- לא פנה מיזומתו להשתלב בהליך טיפולו ההולם את מצבו.

עם זאת, ואולי **דווקא** בשל התנהגותו הבועית של המערער עד כה- לא ניתן להתעלם מההlixir השיקומי שעבר **במהלך השנה האחרונה**.

מהתסKir שהונח בפני בימ"ש קמא עולה כי בחודש נובמבר 2015 שולב במסגרת הליך המעצר בקבוצת "אור יורך" שנועדה להגביר מודעות למשמעות ביצוען של עבירות תנואה, ובקבוצה לעצורי בית בשילוב אומנות.

השירות התרשם כי המערער הין בעל יכולת התבוננות פנימית, מפיק תועלת מההlixirים הקבוצתיים, ניכר כי מבין את חשיבות המשך התהlixir השיקומי, ומבייע נזקקות ורצון לכך.

עוד עולה מהתרשומות השירות כי קיבל אחריות למשיו בתיק זה, וניכר כי מבין את התנהלותו המוטעית והבעייתית, מתחילה לעורך שינוי בדפוסי חשבתו.

עוד מדובר השירות על מוטיבציה גבוהה מצד המערער להמשיך ולהסתיע בשירות על מנת לבחון גורמים להישנות העבירות ולעורר שינוי בהיבטים השונים של ח'יו.

יש ממש בטענת המערער לפיה לא ניתן משקל ראוי להליך שיקומו הנ"ל ובקשתו כו"ם - גם אם בשינויו, לעורך שינוי בח'יו ולעלות על דרך הישר, אף ניכר כי עושה מאמציםכנים לשם כך במהלך השנה الأخيرة.

לאור האמור, ולאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות המפורטות לעיל, ואת טענות הצדדים, מצאתי כי יש מקום להתערב בגזר דיןו של בימ"ש קמא בהתאם לסעיף 40(א) לחוק לפיו מקום בו קיים סיכון של ממש כי נאשם ישתקם, רשאי בית משפט לחזור ממתחם העונש ההולם, אולם לא ענישה כפי שהמליץ שירות המבחן.

בנסיבות אלה, צדק בימ"ש קמא בכך שלא קיבל את המלצה העונשית של הتسיקיר לפיה יש להסתפק בענישה של צו של"צ בהיקף של 180 שעות.

"אמר כי אין מדובר בענישה רואיה המקיימת את עקרון ההלימה, עליו הורה החוקוק, מקום בו מדובר בעבירות חמורות, שבוצעו ע"י נאשם בעל עבר תעבורתי מכבד, בעת שמאסר על תנאי בר הפעלה תלוי ועומד בעניינו, אשר ריצה מאסרים בפועל שלא הרתיעו.

בנסיבות אלה, אין מנוס מטלת מאסר בפועל בענינו של המערער.

מайдן- הטלת מאסר, לצד הפעלה במצטבר של מאסר מוותנה כפי שגזר בימ"ש קמא אינה מביאה בחשבון כלל את שיקולי השיקום בעניינו, כמפורט לעיל, כמו גם את תקופת הפסילה המשמעותית.

על כן מצאתי כי יש להקל במידה מסוימת בעונשו של המערער במובן של הפעלת המאסר מוותנה בחופף בחלקו למאסר הנוכחי, בנציוי ימי מעצרו.

6. לאור כל האמור, הריני מקבלת את הערעור במובן זה שחודשיים מהמאסר מוותנה שהופעל ירצה במצטבר למאסר שהotel, יתרתו - בחופף לו.

סה"כ ריצה המערער מאסר בפועל בן 12 חודשים מאסר - בנציוי ימי מעצרו.

יתר רכיבי גזר דיןו של בימ"ש קמא יוותרו על כנמו.

ניתן והודיע היوم כ"ח טבת תשע"ז, 26/01/2017 במעמד הנוכחים.

נאוה בכור, שופטת